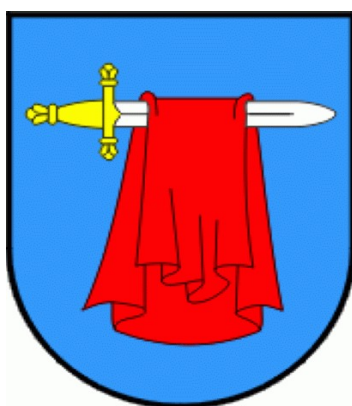

**Općinsko izborno povjerenstvo Općine Tisno
za provedbu izbora za članove vijeća mjesnih odbora**

P O D S J E T N I K

**ZA RAD BIRAČKIH ODBORA NA IZBORIMA ZA
ČLANOVE VIJEĆA MJESNIH ODBORA NA
PODRUČJU OPĆINE TISNO**

Tisno, studeni 2015.godine

SADRŽAJ

UVOD	3
I. IZBORNI MATERIJAL KOJEG ĆE DOBITI SVAKI BIRAĀKI ODBOR	4
II.PROMATRAĀI	5
1. Općenito	5
2. Dozvola za promatranje.....	5
6. Pravila i obveze promatraĀa.....	6
III. RAD BIRAĀKOG ODBORA PRIJE POĀETKA GLASOVANJA	7
1. UreĀenje biraĀkog mjesta	7
2. Priprema biraĀkog odbora za poĀetak glasovanja	7
IV.RAD BIRAĀKOG ODBORA ZA VRIJEME GLASOVANJA	9
1. Općenito	9
2. Postupci Ālanova biraĀkog odbora u provedbi postupka glasovanja	9
2.1. UtvrĀenje identiteta biraĀa i postojanja biraĀkog prava	9
2.2. Glasovanje biraĀa s potvrdom za glasovanje	9
2.3. Naputak biraĀima o naĀinu glasovanja	10
3. Glasovanje biraĀa s tjelesnom manom, nepismenih biraĀa te biraĀa koji ne mogu pristupiti na biraĀko mjesto	10
3.1. Glasovanje na biraĀkom mjestu uz pomoć druge osobe	10
3.2. Glasovanje izvan biraĀkog mjesta	11
4. Zatvaranje biraĀkog mjesta	11
V. POSTUPCI BIRAĀKOG ODBORA NAKON ZATVARANJA BIRAĀKOG MJESTA	12
VI. UTVRĀIVANJE REZULTATA GLASOVANJA NA BIRAĀKOM MJESTU	14
1. Postupanje biraĀkog odbora prije otvaranja glasaĀke kutije	14
2. Postupanje biraĀkog odbora nakon otvaranja glasaĀke kutije.....	14
3. Popunjavanje zapisnika o radu biraĀkog odbora	15
VII. DOSTAVA IZBORNOG MATERIJALA NADLEŽNOM POVJERENSTVU.....	15

UVOD

Općinsko vijeće Općine Tisno raspisalo je izbore za članove vijeća mjesnih odbora na području Općine Tisno.

Odluka Općinskog vijeća Općine Tisno o raspisivanju izbora za članove vijeća mjesnih odbora na području Općine Tisno objavljena je u Službenom glasniku Općine Tisno br.6/15.

Izbori će se održati u nedjelju 08. studenog 2015.godine.

Podsjetnik za rad biračkih odbora izrađen je radi pripreme biračkih odbora za provedbu glasovanja i osiguravanja pravilnosti i tajnosti glasovanja na biračkim mjestima.

Podsjetnik je stoga, **prije početka rada** biračkog odbora, potrebno **dobro proučiti** te isti treba koristiti pri provedbi glasovanja i utvrđivanja rezultata glasovanja na biračkim mjestima.

I. IZBORNI MATERIJAL KOJEG ĆE DOBITI SVAKI BIRAĀKI ODBOR

Općinsko izborno povjerenstvo za provedbu izbora za članove vijeća mjesnih odbora na području Općine Tisno (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) dostavit će svakom biračkom odboru sljedeći izborni materijal i pribor za glasovanje:

IZBORNI MATERIJAL:

1. Izvadak:

- biračkim odborima dostaviti će se izvadak iz popisa birača za izbor članova/članica vijeća mjesnih odbora

2. Glasački listići:

- biračkim odborima dostavit će se glasački listići za izbor članica/članova vijeća mjesnog odbora

3. Zapisnici (obraci):

- obrasci VMO 11- zapisnici o radu biračkog odbora za izbor članica/članova vijeća mjesnih odbora

4. Ostalo:

- oglas s pojedinačnim kandidacijskim listama,
- oglas sa zbirnom listom kandidacijskih lista,
- broj biračkog mjesta,
- rješenje o određivanju biračkog mjesta,
- obavijest o adresi (mjestu) gdje birači mogu ishoditi potvrdu za glasovanje,
- adresar biračkih odbora
- evidencija prisutnosti članova biračkog odbora
- evidencija izlazaka članova biračkog odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta

PRIBOR ZA GLASOVANJE:

- glasačke kutije sa sigurnosnim naljepnicama i trobojnim koncem,
- više kemijskih i grafitnih olovaka,
- više listova bijelog papira,
- više omotnica, a osobito:
 - a) za neupotrijebljene glasačke listiće,
 - b) za nevažeće glasačke listiće,
 - c) za važeće glasačke listiće,
 - d) za zapisnike o radu biračkog odbora,
 - e) za glasačke listiće kojima se glasovalo izvan biračkog mjesta,
 - f) za potvrde za glasovanje na tom biračkom mjestu
- iskaznice za promatrače.

Predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora potpisat će potvrdu o preuzimanju izbornog materijala od Povjerenstva.

II. PROMATRAČI

1. Općenito

Pravo promatrati izborni postupak, provedbu izbora te rad izbornih tijela imaju:

- promatrači političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj koje su predložile kandidacijsku listu (dalje: promatrači političkih stranaka),
- promatrači birača koji su predložili kandidacijsku listu birača (dalje: promatrači birača),
- promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruga koja djeluje na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava (dalje: promatrači nevladinih udruga),

Kandidat na izborima ne smije biti promatrač na izborima za koje je kandidat.

2. Dozvola za promatranje:

Predsjednik ili član biračkog odbora prije nego promatraču dozvoli promatranje rada biračkog odbora zatražiti će na uvid:

- a) od **promatrača političke stranke**- identifikacijsku ispravu kako bi se utvrdio njegov identitet i potvrdu o svojstvu promatrača. Potvrdu izdaje i potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke određena statutom ili drugom odlukom donesenom na temelju statuta stranke, odnosno punomoćnik kojeg je ta osoba ovlasti.
- b) od **promatrača birača** - identifikacijsku ispravu kako bi se utvrdio njegov identitet i potvrdu o svojstvu promatrača. Potvrdu izdaje i potpisuje predlagatelj ili nositelj kandidacijske liste grupe birača odnosno punomoćnik kojeg ta osoba ovlasti.
- c) od **promatrača nevladine udruge** - identifikacijsku ispravu kako bi se utvrdio njegov identitet i potvrdu o svojstvu promatrača. Potvrdu izdaje i potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje udruge određena statutom ili drugom odlukom donesenom na temelju statuta udruge, odnosno punomoćnik kojeg je ta osoba ovlasti.

Predsjednik ili član biračkog odbora, nakon što je utvrdio identitet promatrača i njegovo svojstvo promatrača, uručuje službenu iskaznicu.

Promatrač je dužan službenu iskaznicu nositi vidljivo istaknutu cijelo vrijeme promatranja izbornog postupka.

Birački odbor čiji rad se promatra ne smije promatraču koji ispunjava gore navedene pretpostavke zabraniti promatranje.

Rad pojedinog biračkog odbora može istovremeno promatrati i pratiti po jedan promatrač svake političke stranke ili koalicije stranaka, te po jedan promatrač grupe birača koji su predložili kandidacijske liste o kojima se glasuje na tom biračkom mjestu odnosno nevladine udruge.

Birački odbor čiji rad se promatra smije ograničiti broj promatrača, ako nedostatak prostora ili drugi razlozi ne dopuštaju istovremeno promatranje svim promatračima. Pri tome će se voditi računa da pripreme za provođenje izbora, a naročito glasovanje, bude provedeno neometano i u normalnim uvjetima, uz puno poštivanje tajnosti glasovanja i sigurnosti birača.

3. Prava i obveze promatrača:

Promatraču je dopušteno:

- nazočiti radu biračkog odbora od pripremanja biračkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, tijekom prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja, ispunjavanja zapisnika o radu biračkog odbora,
- stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkog odbora u zapisnik o radu biračkog odbora ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku,
- dolaziti i odlaziti s biračkog mjesta ne remeteći pritom postupak glasovanja i rad biračkog odbora,
- zahtijevati presliku ili prijepis zapisnika o radu izbornog tijela čiji rad je promatrao,
- biti nazočan primopredaji izbornog materijala.

Promatraču nije dopušteno:

- ometati rad biračkog odbora,
- razgovarati s biračima, kao ni odgovarati na eventualne upite birača, a u slučaju da mu se birač obrati, dužan je uputiti ga predsjedniku ili članu biračkog odbora,
- nositi oznake, značke ili materijale neke političke stranke ili kandidata,
- tonski, video ili na drugi način snimati glasovanje na biračkom mjestu,
- na bilo koji način utjecati na birače.

Birački odbor voditi će računa da se glasovanje proveden neometano, uz puno poštivanje tajnosti glasovanja i sigurnosti birača.

Promatrači ne smiju ometati rad biračkog odbora. Predsjednik biračkog odbora udaljiti će promatrača odnosno promatrače koji i nakon usmene opomene nastave ometati rad biračkog odbora.

Ako je to nužno, radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije.

III. RAD BIRAČKOG ODBORA PRIJE POČETKA GLASOVANJA

1. Uređenje biračkog mjesta

Birački odbor u pravilu uređuje prostorije biračkog mjesta dan prije izbora, a najkasnije jedan sat prije početka glasovanja.

Birački odbor provjerit će je li sav promidžbeni materijal uklonjen s biračkog mjesta i iz neposredne blizine biračkog mjesta (u krugu od oko 50 metara), u protivnom će isti ukloniti članovi biračkog odbora.

Birački odbor dužan je, neposredno prije otvaranja biračkog mjesta, na biračkom mjestu vidljivo istaknuti:

- oglas s pojedinačnim kandidacijskim listama,
- oglas sa zbirnom listom kandidacijskih lista,
- broj biračkog mjesta,
- rješenje o određivanju biračkog mjesta.

U prostorijama u kojima će se glasovati mogu se isticati državni simboli kao što su grb Republike Hrvatske i zastava Republike Hrvatske u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te zastavi i lenti Predsjednika Republike Hrvatske. U istim prostorijama mogu se isticati i obilježja županije i Općine Tisno sukladno njihovom statutu.

Prostorija mora biti uređena na način da se osigura tajnost glasovanja paravanima ili sličnim sredstvima tako da nitko u prostoriji ne može vidjeti kako je birač popunio glasački listić.

Na svakom mjestu, na kojem će birači popunjavati glasačke listiće, postaviti će se **kemijske olovke**.

2. Priprema biračkog odbora za početak glasovanja:

Predsjednik i članovi biračkog odbora pregledat će je li zaprimljen cjelokupni izborni materijal, pri čemu će:

- a) **provjeriti** jesu li zaprimljeni odgovarajući izvadci iz popisa birača i utvrditi je li svaki izvadak zaključen rednim brojem, ovjeren te potpisan od strane nadležnog tijela
- b) **utvrditi** broj primljenih glasačkih listića
- c) pregledati glasačku kutiju i nakon što se uvjeri da je glasačka kutija prazna, mora ju zatvoriti sa sigurnosnim naljepnicama i trobojnim koncem
- d) na prednju stranu glasačke kutije **istaknuti** glasački listić,
- e) glasačke listiće **pomiješati** tako da nisu složeni po serijskim brojevima i **lepezasto ih postaviti** licem okrenutim prema dolje da se ne vidi serijski broj listića.

Staviti kemijske olovke na svako mjesto na kojemu će birači glasovati.

Birač smije popunjavati glasački listić isključivo kemijskom olovkom.

Prije početka rada biračkog odbora, predsjednik biračkog odbora će podijeliti poslove članovima biračkog odbora na način da:

- 1) jedan član biračkog odbora utvrđuje identitet birača i provjerava je li birač upisan u izvadak iz popisa birača za biračko mjesto te u zaprimljenom izvatku iz popisa birača mora zaokružiti redni broj ispred imena i prezimena tog birača koji je pristupio glasovanju,
- 2) drugi član biračkog odbora uručuje glasački listić biraču i objašnjava način glasovanja,
- 3) treći član biračkog odbora brine se da birač glasački listić ubaci u glasačku kutiju i nadzire birače koji čekaju u redu.

Ako to dopuštaju mogućnosti, može se za obavljanje navedenih poslova odrediti i više osoba koje će **zajednički** obavljati pojedine poslove.

IV. RAD BIRAČKOG ODBORA ZA VRIJEME GLASOVANJA

1. Općenito

Glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati (od 7,00 sati do 19,00 sati) dana 08.studenog 2015.godine.

U vrijeme trajanja glasovanja na biračkom mjestu moraju biti stalno prisutni predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora te najmanje dva člana biračkog odbora.

Predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora ovlašten je i dužan osiguravati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja biračkog mjesta.

Radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije.

Osim pripadnika policije na poziv predsjednika biračkog odbora, nitko drugi ne smije doći na biračko mjesto naoružan.

2. Postupci članova biračkog odbora u provedbi postupka glasovanja

2.1. Utvrđenje identiteta birača i postojanja biračkog prava

Predsjednik biračkog odbora odnosno od njega ovlašteni član biračkog odbora **zadužen za provjeru birača** u izvratku iz popisa birača utvrđuje identitet birača i provjerava ima li birač pravo glasovati.

Identitet birača utvrđuje se uvidom u:

- osobnu iskaznicu,
- putovnicu,
- vozačku dozvolu, odnosno
- koju drugu javnu ispravu s fotografijom na temelju koje se može nedvojbeno utvrditi identitet birača.

Nakon što je utvrđeno da je birač upisan u izvadak, istovremeno s predajom glasačkog listića tom biraču zaokružuje se redni broj ispred njegovog imena i prezimena u odgovarajućem izvratku iz popisa birača.

2.2. Glasovanje birača s potvrdom za glasovanje:

Ako predsjednik biračkog odbora odnosno član biračkog odbora zadužen za provjeru birača utvrdi **da birač nije upisan u izvadak iz popisa birača**, neće mu dopustiti glasovanje.

Tog birača uputiti će se državnom tijelu nadležnom za popis birača u svrhu pribavljanja potvrde za glasovanje.

Potvrdom za glasovanje birač dokazuje da ima pravo glasovati na tom biračkom mjestu. Kad birač potvrdom za glasovanje dokaže da ima biračko pravo dužan je istu predati članu biračkog odbora koji će mu nakon toga predati glasački listić, a potvrdu za glasovanje zadržati i priložiti **uz izvadak iz popisa birača** i ona je sastavni dio tog izvotka za to biračko mjesto.

Birače koji su glasovali na temelju potvrde za glasovanje mora se poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku- **odjeljak VI. toč. a).**

2.3. Naputak biračima o načinu glasovanja

Glasovanje se obavlja osobno.

Član biračkog odbora **zadužen za predaju glasačkih listića** daje biraču glasački listić **koji je prethodno izvukao iz lepezasto postavljenih glasačkih listića okrenutih licem prema dolje** (da se ne vidi serijski broj listića) i daje usmenu uputu biraču o načinu glasovanja i to, primjerice, kako slijedi:

„ **Otiđite do paravana koji je trenutno slobodan ili do slobodnog mjesta određenog za glasovanje.**

Prije glasovanja pročitajte važnu napomenu na glasačkom listiću.

Kemijskom olovkom na glasačkom listiću zaokružite samo jedan redni broj ispred kandidacijske liste za koju želite glasovati.

Nakon toga, presavijte glasački listić najmanje napola i ubacite ga u glasačku kutiju.”

Član biračkog odbora koji se brine da se glasački listić ubaci u glasačku kutiju:

- mora uputiti birača da glasački listić ubaci u za to određenu glasačku kutiju,
- mora se nalaziti čitavo vrijeme na mjestu koje mu omogućuje da u svakom trenutku može vidjeti.

3. Glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača te birača koji ne mogu pristupiti na biračko mjesto

3. 1. Glasovanje na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe

Kad na biračko mjesto pristupi birač koji zbog kakve tjelesne mane (slijepa osoba, oštećenje gornjih ekstremiteta ili druga oštećenja koja mu onemogućavaju samostalno glasovanje)- **osoba s invaliditetom** ili zbog toga što je **nepismen** ne bi mogao samostalno glasovati i na biračko mjesto dođe s drugom osobom (koja ne smije biti član biračkog odbora) koja je pismena i koja će za njega, po njegovoj ovlasti i uputi popuniti glasački listić, predsjednik biračkog odbora ili član biračkog odbora dozvoliti će takvo glasovanje.

Birače koji su glasovali na taj način mora se poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku- **odjeljak VI. toč. b).**

Glasovanje tog birača označava se u izvotku iz popisa birača na način da se zaokruži redni broj ispred njegovog imena i prezimena kao dokaz da mu je uručen glasački listić.

3.2. Glasovanje izvan biračkog mjesta

Kad je birački odbor pravovremeno obaviješten da birač koji zbog teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto želi glasovati, tom biraču birački odbor će omogućiti glasovanje **samo u slučaju:**

- ako je birač dostupan biračkom odboru i
- ako birački odbor ocijeni da će takvo glasovanje moći provesti bez ometanja glasovanja na biračkom mjestu.

Radi omogućavanja glasovanja birača izvan biračkog mjesta predsjednik biračkog odbora odredit će najmanje dva člana biračkog odbora koji će doći na mjesto gdje se birač nalazi i omogućiti mu glasovanje vodeći računa o tajnosti glasovanja. Zato je potrebno sa biračkog mjesta uzeti više glasačkih listića kako bi birač mogao nasumice odabrati jedan od više glasačkih listića, kako bi se smanjila mogućnost saznanja serijskog broja glasačkog listića radi zaštite prava tajnosti glasovanja.

Članovi biračkog odbora će birača, kojeg posjećuju u mjestu gdje se nalazi uputiti da ima pravo glasovati na način da zaokruži redni broj ispred kandidacijske liste za koju glasuje.

Birač će nakon glasovanja sam presaviti glasački listić (tako da se radi zaštite prava tajnosti glasovanja ne vidi kako je birač popunio glasački listić), potom će takav glasački listić staviti u zasebnu omotnicu (kuvertu) i zatvoriti je u prisutnosti članova biračkog odbora.

Član biračkog odbora dužan je nakon povratka na biračko mjesto, pred ostalim članovima biračkog odbora, predati omotnicu predsjedniku/potpredsjedniku biračkog odbora koji presavijeni glasački listić iz omotnice odmah ubacuje u glasačku kutiju na biračkom mjestu.

Na isti način će se postupiti i u slučaju kada na biračko mjesto pristupi birač kojemu je zbog invaliditeta onemogućen pristup biračkom mjestu.

Predsjednik biračkog odbora ili osoba koju on odredi dužan je birača koji je glasovao na opisani način **zaokružiti na izvatku iz popisa birača** i odmah ga upisati u zapisnik o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku- **odjeljak VI. toč. c).**

4. Zatvaranje biračkog mjesta

U 19,00 sati zatvara se biračko mjesto, ali će se biračima koji se zateknu na biračkom mjestu u 19,00 sati, omogućiti glasovanje i nakon 19,00 sati.

V. POSTUPCI BIRAČKOG ODBORA NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA

Predsjednik biračkog odbora nakon zatvaranja biračkog mjesta utvrdit će jesu li na biračkom mjestu ostale samo one osobe koje mogu prisustvovati postupku utvrđivanja rezultata glasovanja i to:

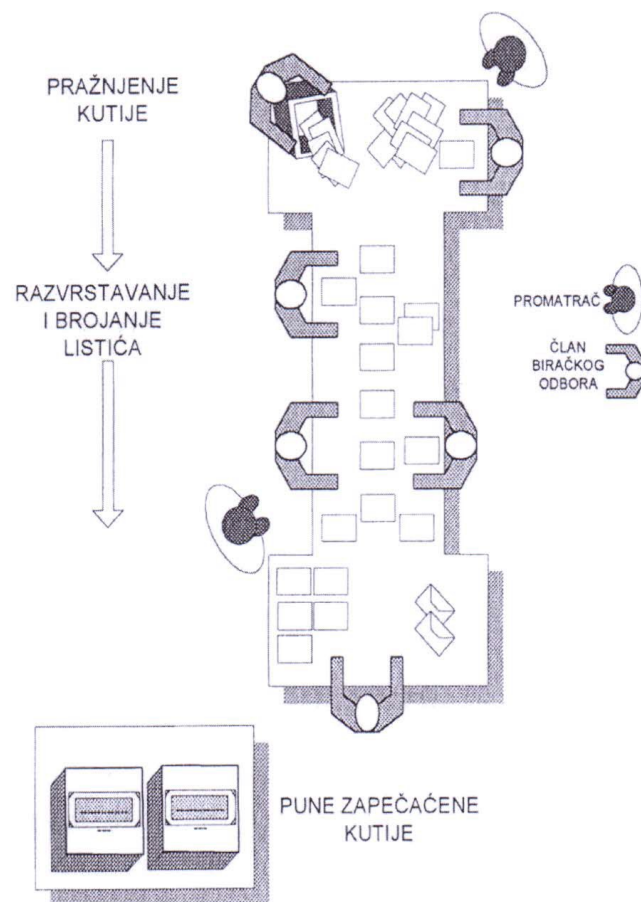
- **članovi biračkog odbora i**
- **promatrači.**

Sve ostale osobe udaljit će s biračkog mjesta.

Birački odbor pripremit će prostoriju biračkog mjesta za postupak prebrojavanja glasova, po mogućnosti tako da se u sredinu prostorije postavi više stolova (ili jedan veći stol), tako da članovi biračkog odbora mogu sjesti oko stola na kojem će se prebrojavati glasovi.

Promatračima se mora omogućiti promatranje postupka prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja, na način da ne ometaju rad biračkog odbora.

Primjer načina uređenja biračkog mjesta

VI. UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU

Cijelom postupku brojanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja na biračkom mjestu u pravilu su neprekidno nazočni svi članovi biračkog odbora.

Nikad manje od pet članova biračkog odbora (predsjednik/potpredsjednik i 4 člana biračkog odbora) ne smiju samostalno obavljati navedene radnje.

1. Postupanje biračkog odbora prije otvaranja glasačke kutije:

Predsjednik biračkog odbora osigurava da članovi biračkog odbora u tijeku postupka prebrojavanja glasačkih listića **glasova smiju** kod sebe imati samo **grafitnu olovku**. Kemijska olovka uzima se i koristi tek pri popunjavanju zapisnika o radu biračkog odbora, nakon čega se ponovno odlaže.

Svi prisutni članovi biračkog odbora **zajednički započinju i dovršavaju** postupak brojanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja.

Birački odbor najprije će prebrojiti **neupotrijebljene** glasačke listiće, skinuti glasački listić istaknut na glasačkoj kutiji, pribrojiti ga neupotrijebljenim listićima i sve ih staviti u za to posebno označenu omotnicu (kuvertu), zapečatiti je i na njoj upisati broj takvih listića.

Zatim će utvrditi koliko je prema izvratku iz popisa birača glasovalo birača na tom biračkom mjestu i to tako da **zbroji zaokružene redne brojeve ispred imena i prezimena birača**.

Nakon toga birački odbor utvrđuje broj birača koji je glasovao na tom biračkom mjestu temeljem potvrde za glasovanje nadležnog državnog tijela (plave potvrde - birači upisani u posebnu rubriku u zapisniku o radu biračkog odbora).

Broj zaokruženih rednih brojeva ispred imena i prezimena birača u izvratku iz popisa birača + broj birača koji su glasovali temeljem potvrde za glasovanje nadležnog državnog tijela = ukupan broj birača koji su glasovali na tom biračkom mjestu.

2. Postupanje biračkog odbora nakon otvaranja glasačke kutije:

Nakon utvrđivanja broja birača koji su glasovali, birački odbor otvorit će glasačku kutiju (ili više njih kada ih je tijekom glasovanja bilo više popunjeno) te će najprije prebrojiti sve glasačke listiće koji su nađeni u toj glasačkoj kutiji.

Broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji mora biti isti ili manji od broja birača koji su glasovali na tom biračkom mjestu.

Ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji **veći od ukupnog broja birača koji su glasovali** (birači zaokruženi na izvratku iz popisu birača i birači koji su glasovali temeljem potvrde za glasovanje), birački odbor će odmah **o tome obavijestiti Povjerenstvo**.

Ako je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji **isti ili manji od ukupnog broja birača koji su glasovali** na biračkom mjestu, birački odbor **pristupa prebrojavanju glasova**.

Birački odbor **najprije odvaja nevažeće glasačke listiće** i iste stavlja u za to posebno označenu omotnicu (kuvertu) i na njoj upisuje broj takvih glasačkih listića.

Nevažeći glasački listić jest:

- neispunjeni glasački listić,
- glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi za koju je kandidacijsku listu birač glasovao,
- glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više kandidacijskih lista.

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojben način može utvrditi za koju je kandidacijsku listu birač glasovao.

Zbroj nevažećih i važećih glasačkih listića mora odgovarati broju glasačkih listića koji su nađeni u kutiji.

Nakon odvajanja nevažećih glasačkih listića birački odbor **brojanjem važećih glasačkih listića** utvrđuje **koliki je broj glasova dobila svaka kandidacijska lista za izbor člana/članova vijeća mjesnog odbora**.

3. Popunjavanje zapisnika o radu biračkog odbora

Nakon što birački odbor dovrši postupak utvrđivanja rezultata glasovanja sačinit će zapisnik o radu biračkog odbora na **primljenom** obrascu zapisnika.

Ako se prilikom sastavljanja zapisnika dogodi očita pogreška u pisanju istu treba ispraviti na način da se precрта pogrešan upis tako da on ostane čitljiv, zatim upiše točan podatak, a ispravak potvrdi potpisom, dakle, **bez korištenja korekturnog laka**.

Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju predsjednik, potpredsjednik i svi članovi biračkog odbora.

Ukoliko neki od članova biračkog odbora iz objektivnih razloga nije bio u mogućnosti potpisati zapisnik o radu biračkog odbora, o tome je potrebno staviti bilješku uz zapisnik.

VII. DOSTAVA IZBORNOG MATERIJALA POVJERENSTVU

Zapisnike o svom radu sa svim primljenim izbornim materijalima, osim glasačkih kutija, dostavlja birački odbor **Povjerenstvu** odmah po završetku rada na utvrđivanju rezultata glasovanja, a najkasnije do 12 sati od zatvaranja birališta odnosno **do 7:00 sati dana 09.studenog 2015.godine** i to na mjesto koje odredi Povjerenstvo.